

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Nova ofenziva v Albaniji.

Boj za Drač. — Bolgari odrezali zvezo med Dračem in Valono. Priprave za bitko pred Solunom. — Naši letalci bombardirali Milan.

Vsled silno slabega, močvirnatga sveta v severni Albaniji so naše čete le počasi prodirale proti Draču. Zasedle so Tirano in od tam začele proti zahodu obkoljevati Drač. Italijanske čete so zapadno od Tirane hotele zavzeti postojanke naših čet, pa so bile odbite. Naši so sovražnika, italijanske, srbske čete in pristaše Essad paše, potisnili na Pazar-Šjak nazaj. Sovražnik ni kazal veliko veselja do boja. Povečini so tudi le italijanski vojaki; „Secolo“ poroča namreč iz Aten, da so bile vse srbske čete v Albaniji izkrcane na otoku Krif, kjer da se sedaj nahaja kakih 120.000 Srbov, ki jih bodo počasi spravili v Solun. Zveza med Dračem in Valono je pa po Bolgarih pretrgana in se morejo Italijani iz Drača umakniti le še po morju. Bolgari so zasedli namreč Elbasan, odkoder prodirajo proti morju, in v smeri iz Berata proti morju so zasedli Fieri, 25 kilometrov severno od Valone. Vidi se, da je sodelovanje naših in bolgarskih čet zelo modro premišljeno, po načrtu. Drača morda sovražnik ne bo posebno vztrajno branil, pač pa se znajo razviti resnejši boji za Valono.

Tudi za operacije pri Solunu se vršijo priprave. „Idea Nazionale“ poroča, da so se avstro-ogrške čete, ko so s popolnim uspehom dokončale zasedenje Ornegore, obrnile preko Novega Pazarja proti Staro-Srbiji, da se pridružijo tistemu koru, ki je pri solunski ekspediciji. Iz Aten se poroča preko Ženeve, da zavezniki marljivo nadaljujejo utrjevalna dela pri Solunu. 3000 srbskih beguncev noč in dan napravlja nove črte strelnih jarkov, pri čemur jim na tisoče Grkov za visoko plačo pomaga. Velike množine vojnega materijala in številne baterije težke francoske artiljerije izkr-

cavajo zadnje dni, in vedno novi francoski prevozi prihajajo. Zgradili so tudi nove železniške proge do zadnjih strelnih jarkov in položili drugo progo na vardarski črti.

Novih lavarik so si nabrali zopet naši letalci. Dne 14. t. m. zjutraj je 11 naših letalcev poletelo na Italijansko in vrglo na kolodvor in tovarne v Milanu bombe. Opazili so mogočen dim. Pri tem se naši letalci niso dali prav nič motiti od sovražnih topov in letal. Zračni boji so se vsi za nas ugodno končali. Razentega je več letal z vidnim uspehom bombardiralo neko tovarno v Schio. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila. Neko italijansko poročilo pravi, da je bilo 12 oseb usmrčenih in 60 ranjenih.

Tudi na italijanski fronti je postalo zadnji čas zopet živahneje. Ali nameravajo Italijani začeti s peto soško ofenzivo, ali pa so hoteli pokazati samo francoskemu ministrskemu predsedniku Briandu, kako da „znajo“, je zaenkrat težko uganiti. Briand se je podal namreč tudi na italijansko fronto in se je tam lahko prepričal, kako „uspešno“ da se borijo Lah. Naši so jim odvzeli neko postojanko pri Boveu v Rombonovem okraju, Lah so nato večkrat poizkusili, zavzeti jo nazaj, pa so bili vedno z velikimi izgubami odbiti.

Italijanska artiljerija je na primorski fronti začela s precej ojačeno artiljerijo obstreljevati naše postojanke. S tem v zvezi je postranska akcija na Koroškem; tu je sovražna artiljerija 14. t. m. obstreljevala naše postojanke na obeh straneh Zajzere in Jezernice (zahodno od

Rablja); proti polnoči je otvorila silen ogenj proti fronti med Belo (Fella) in Višbergom.

Na francoskem bojišču so krajevni boji skoro na celi fronti postali zelo besni. Središča teh zelo krvavih bojev so pri Arras, južno od Somme in v Šampanji. Nemci pridobivajo na ozemlju. Tako so južno od Yperna po izdatni pripravi z artiljerijo in minami zavzeli kakih 800 metrov angleških postojank. Velik del sovražne posadke v jarku je padel, nekaj malega jih je bilo ujetih. Francozi so izvršili več brezuspešnih protinapadov. Iz teh sicer še manjših bojev se znajo razviti večji, pomenljivi boji. Položaj na bojišču je prisilil Angleško, da so vpoklicani vsi neoženjeni pod bojne zastave.

Na ruskem bojišču se sovražnik pripravlja za napad proti Vzhodni Galiciji. Člani japonske študijske komisije, ko so prišli v Bergen, so izjavili, da imajo Rusi prav mnogo japonske artiljerije ter uporabljajo tudi v Bukovini težke japonske topove. Tudi je naročila Rusija na Japonskem zopet veliko streliva. Sedaj postavlja Rusija novo velikansko vojsko iz vojakov od 20 do 25 let. Spomladi je pričakovati nove, silne ruske ofenzive, ob enem z novim poizkusom, predreti na francoski fronti. Tudi letala je naročila Rusija na Japonskem, podobna nemškimi letalom, samo hitrejša in vztrajnejša. V ruski vojski je tudi več sto japonskih artiljerijskih oficirjev. Poročajo pa tako — Japonci.

O angleškem brodogradu

poroča „Politiken“ iz Bergna: Norveške ladje so srečale pretekli teden velike oddelke angleškega brodogradu na črti od Doggerbanke do norveške

Podlistek.

Odšli ste ...

Spisal Radimirov.

In ostal sem sam ... A kadar mi duša nemirno bega okrog in ne najde miru ne pokoja, tedaj se mi rada vrača v prošle dneve in posedla tam pod kostanji in poslušala spomine ... In potem mi pripoveduje, in jaz zasanjam v preteklost ... In morda se tudi vam, dragi prijatelji, vračajo duše tja k spominom in tam iščete razvedrila? Morda se tudi vi zamislite včasih v prošlost?

Morda se še spominjaš, dragi Miloš, kako sva sedela na temenu naše Pece? Noč je bila, ogenj je plapolal, midva pa sva zrla v luno in v zvezde. Kako sigurno je plaval mesec, kako dražestno so migljale zvezde! Midva pa sva brala v njih usodo narodovo. Se še spominjaš? In veter je tulil, a skale naše Pece se niso omajale. Se še spominjaš?

In tam pod košatim kostanjem smo sedeli. Tudi Lojze in Fric. Pomlad je bila, ona zadnja pomlad ... Lahen vetrič je pihljaj, da so šumeli cvetovi in šepetali ... Mi pa smo poslušali ... Mislili smo, da nekaj razumemo ... In tiho smo šepetali pod cvetočim kostanjem ... Navduševali smo se in si stavili ideale, tako visoke ideale! In prisegli smo, da se bomo bojevali za narod. A vi ste odšli, in ostal sem sam. Miloš in Fric, vidva sta že šla v boj, vidva pišeta narodu zgodovino — s svojo srčno krvjo. In ti, Lojze, si dal slovo svetu ... Taka je usoda, da ni nič trajnega na svetu ... In tako so morale miniti tudi one

blažene ure ... Vi ste odšli in ostal sem sam. A moja duša je nemirna in bega okrog in pogosto počiva tam pri vas, dragi prijatelji ... In včasih so tudi vaše duše pri meni, to mi čuti moja duša; ali pa se srečavajo tam pri spominih, pod košatim kostanjem ali pa tam na naši Peci ...

Matere.

Spisal Jos. Verhnjak.

Gospod Niko Pintarič je imel danes obisk. Bil je edini sin, in njegova mati je bila ravno prišla k njemu. In gospod Niko je bil radi tega vesel in srečen, kot otrok, če se ga ziblje po zraku. Mati je sedela na divanu in njen duhovski sin je sedel poleg nje, in pogovarjala sta se, govorila sta in vsa srečna sta bila, tako srečna, da sama nista vedela kako: mati in sin.

Tedaj potrka na vrata. Gospod župnik je takoj vstal in hitel k durim. Barba je stala zunaj ter javila, da čaka v pisarni kmet in mlad fant. Gospod Niko se oprusti pri materi ter odhiti v pisarno.

„Dober dan, oče!“ „Bog ga daj, kaj pa bo lepega, — o to je pa nemara vaš sin, kaj ne — fejest fant, oče, fejest fant.“ Župnik je gledal nekaj časa fanta, nekaj časa očeta. „Da, moj sin Janez, gospod župnik, — prosim, bi bili tako prijazni in ga vpisali v bratovščino presv. Srca Jezusovega. Pojde k vojakom.“

Župnik fanta vpiše in mu bere z lista dolžnosti in pravice uda te bratovščine. Nato ga vpraša: Kdaj pa že pojdeš, Janez? „V petek, gospod župnik.“ In pri teh besedah je pogledal Janez svojega župnika s tako jasnimi očmi, kot bi sijala iz njih vsa nedolžnost in vsa sreča otro-

ških let. Gospod mu podari blagoslovljeno svetinjico in v slovo mu poda roko, ki jo Janez iskreno in spoštljivo poljubi: Bog s teboj in Marija in srečno hodi, moj otrok ... A Janez že ne gleda več duhovno v obraz, siloma je obrnil glavo na stran in hiti skozi vrata. Oče stopa za sinom, ki je hotel skriti junaško svoje mladostne solze.

Gospod Niko se je vrnil iz pisarne k svoji materi, a ni bil več isti kot prej. O, bil je še prijazen, mogoče še ljubeznivejši napram materi nego prej, a nekaj se je le zgodilo. Fino oko materino je takoj opazilo izpremembo in mati je vprašala: „Ali je bilo kaj neprijetnega zunan — Niko?“

O, ne, prav nič neprijetnega, mati ... A Barba je že spet potrkala: „Hulašinovi mati bi vas radi imeli, gospod župnik.“

Hulašinovi mati so bili velika posestnica. V pomladi ji je umrl mož in imela je štiri otroke, a ostal ji je samo sin.

„Prosim, gospod župnik, ne zamerite, da vas motim. Kupila bi rada rožnivenec in Pečjakov molitvenik. V petek že pojde Štefan.“

Župnik ji poda roko in jo hoče tolažiti. A ne ena beseda mu ne pride z ust. Mati tiho plače in gospod stoji poleg nje ...

Ko se vrne gospod Niko k svoji materi, zapazi mati sledove solz na sinovih očeh. „Kaj pa je zunaj, Niko? Mi ne maraš povedati?“ A že spet potrka na vrata. „Naprej!“ Barba vstopi: Silenovka bi rada mašo plačala. „Pripelji jo sem.“ Barba privede starko, ki se komaj upa vstopiti. Župnik ji gre naproti in jo posadi k mizi.

„No, mamica, za koga pa bo maša?“ „Za tri sinove-vojake, kiso padli, gospod župnik.“

obali. Bili so to večidel oddelki lahkih križark. Tudi v Atlantskem oceanu so srečale norveške ladje angleške ladje. Po uradnem angleškem poročilu je angleška križarka „Arctusa“ na vzhodnem obrežju zadela na mino. Menijo, da je križarka popolnoma izgubljena. Kakih deset ljudi je od posadke utonilo.

Iz naše ofenzive proti Srbiji.

(Z dovoljenjem c. in kr. 10. armadnega poveljstva.)

Južnovzhodno bojišče 30./1. 1916.

Tomu Malle, naš sotrudnik, nam piše: S severnega bojišča smo bili odpoklicani. Na naše mesto so prišli ulanci. Bil je lep večer, ko smo se poslovili od prijaznih prebivalcev dotične vasi. Odšli smo h konjem v drugo vas in drugi dan naprej. Prišli smo v W., neko vas pri Črnovcih, kjer smo šest dni počivali, dobili nove monture in sveže perilo. Dne 24. okt. pa hajdi naprej v Z., kjer smo čakali na kolodvoru do ene popolnoči, predno smo smeli v vagone. Bilo je že jako mrzlo takrat gori. Vsi smo mislili, da se peljemo na italijansko bojišče in smo se jako veselili, da vidimo zopet enkrat domače kraje in se moremo boriti za domačo rojstno zemljo proti hinavskemu polentarju.

Med vožnjo smo prepevali vesele pesmi; pa usoda je drugače hotela. Peljali smo se skozi Kolomejo, Delatyn, Marmaros-Szigeth, Budimpešto. V Budimpešto smo prišli ravno zjutraj 27. okt. Vsi smo bili radovedni, kam se bomo sedaj obrnili. Vedeli smo, če nas peljejo na progi proti Štajerskemu, potem gremo gotovo proti Italiji. Ko smo izpili kavo in se malo pokrepčali, zažvižga naš lukamatija in sopihaje nas odvede v naše začudenje v čisto drugo smer. Vprašamo, kam vodi ta proga, in odgovor je bil: Proti Srbiji. Vseeno nam to ni bilo, a kaj, smo si mislili, pa se poizkusimo še s Srbi prej, potem pa gremo nad polentarje.

Vozili smo se skozi južno Ogrsko, in čim bolj smo se bližali Srbiji, tem bolj je začelo postajati vreme slabše. V Zemun smo se pripeljali dne 28. okt. zjutraj ob štirih. Dež je lil in mrzlo je že bilo. No, smo si mislili, lep začetek! V Zemunu smo ostali tri dni. Popravljali smo konjsko opremo, kar je bilo potrebnega, in monture. Ravno 1. novembra zjutraj nas je prepeljal parobrod čez Donavo v Belgrad na srbska tla. Povsod je bilo poznati sledove groznega boja, ki se je bil tam, porušene hiše v predmestju, zemlja razrita od neštevilnih krogel. Prebivalci, ki so v bojnih dneh zbežali, so se počasi vračali v Belgrad. Drugače je Belgrad jako lepo mesto.

Ko smo na drugi strani jahali ven iz mesta, smo srečali mlado dekle, ki je neslo nekemu na grob krizanteme, mogoče svojemu očetu ali bratu. Moje misli so tedaj poromale k tovarišem na bojišče. Koliko tovarišev počiva tam v daljini, daleč v stran od svojih dragih. Ali bo kdo tudi njim zaljšal grobove, prižgal na grobu sveče? Rastreseni so okrog njihovi grobovi, in domači ne znajo zanje. In koliko jih bodo še danes položili v sveže grobove? In topovi jim bodo peli namesto zvonov pogrebno pesem. Te misli so

Niko Pintarič je bil blede in prav nič ni izgledal več tako mlad, kakor pred pol ure. Tresel se mu je glas, a ne veselja, ko je vprašal starko: Ali nimate več sinov? „Ne, tri mi je Bog dal in vsi trije...“ Tedaj je pogledal Niko Pintarič svoji materi v oči, tako globoko in resno je pogledal, da se je žena pogleda ustrašila: mati, ali veste sedaj, kaj je zunaj...?

Zvečer je odmolil mladi župnik svojo večerno molitev. Predno se je legel spat, se je še naslonil na okno, ki je je imel odprto. Bila je topla jesen in zunaj je vel jug. Iz daljave se je čulo nalahno grmenje. In spomnil se je tedaj vseh mater, ki tudi čujejo to grmenje in vrasla mu je v prsih tiha, a silna želja, da bi mogel povedati tem materam v tem trenutku samo eno ljubo, dobro besedo, samo eno besedo v tolažbo.

Koliko so naši nasprotniki dosedaj izgubili?

Po preteku 17. meseca svetovne vojske je zgubila nam sovražna četverozveza (Rusija, Anglija, Francija in Italija) na deželah: 470.000 štirijaških kilometrov, to je v primeri s Koroško, ki meri okroglo 10.300 štirijaških kilometrov ravno 45 krat več kakor pa je cela koroška dežela velika, ali pa kakor je cela Avstro-Ogrska z Bosno in Hercegovino brez kraljevine Ogrske.

Ujetnikov je 2.500.000. Koroška šteje po zadnjem štetju približno 390.000 prebivalcev; tedaj 6 krat toliko ujetnikov, kolikor je vsega prebivalstva na Koroškem. Dalje 10.000 topov in 4000 strojnih pušk.

Po tem razmerju lahko upamo na zmago in časten mir v novem letu! Po „R.“ Joso I. R.

me navdajale, ko smo jahali iz mesta v notranjost dežele. Naše čete so bile takrat že blizu Čačka in je bilo torej treba hitro za njimi.

Jahali smo ves dan po grozno slabi cesti. Marsikaterikrat so konji gazili blato do kolen. Zvečer smo prišli vsi utrujeni in izmučeni v Obrenovac, ki leži južno od Belgrada. Dobili smo pač hleve in stanovanja, pa kaj pomaga, ko ni bilo ne bilke slame ne sena. Imeli smo samo oves in še tega samo po dve šali. Smilili so se nam konji, ker je bilo v hlevu pač dovolj blata, ne pa stelje. Ponoči enkrat smo dobili menažo, potem pa hajdi na deske spat.

Drugo jutro smo zgodaj odjahali iz Obrenovca v Lazarovac. Cesta je bila še slabša in deževalo je še. Mislili smo, da nam bodo konji poginili. Taka slaba pot in slabo vreme je trajalo do Čačka. Iz Lazarovca smo odšli 3. nov. in prišli na noč v Marance. Ko bi bili mogli „trab-jahati“, bi bili potrebovali k večjemu kake štiri ure, tako pa smo rabili skoro cel dan. Na potu smo srečavali srbske ubežnike, ki so zbežali pred našo vojsko, ker so se zanašali, da bodo Srbi naše ustavili. Bile so same ženske, otroci in starčki, ker drugo se je vojskovalo vse proti nam; še celó dekletá so večinoma šla.

Bili so raztrgani, bosí in gladni in so gazili blato do kolen ter vlekli s svojimi ostalimi volovi svoje reči po slabi cesti nazaj v svoje kraje.

V srce so se mi zasmilili ti ljudje, ko sem jih videl dan na dan. Saj so bili od svojih slabih voditeljev zapeljani in so jim sledili v to strašno gorjé. Veliko sem jih srečal, ki so preklinjali ministrskega predsednika Pašiča in kralja Petra, posebno ženske. Ko bi bili slušali Avstrijo, bi še danes imeli svojo državo, tako pa se morajo pokoriti, ker so raje poslušali francoske in angleške kramarje. Za te je bil srbski narod samo igrača, kakor hočejo sedaj poizkusiti z Grško.

V Marance smo prišli torej 3. nov. na noč, in tam smo že dobili za konje zadosti sena, da so si čez noč opomogli. Spali smo enkrat na mehkem. Dne 4. nov. smo odjahali odtam proti Gornjemu Milanovcu. Na poti sem srečal fabrikantovega Tona. Pred Milanovcem smo srečali cele kolone srbskih njetnikov in 25 topov, ki so jih vlekli voli. Ker si Srbija ni mogla več nakupiti konj, so vozili večinoma vse z voli. Seveda je šlo s temi salamensko počasi.

Ali bojevali so se Srbi za vsak grič, za vsako brdo, kot bi znali, da se bojujejo zadnjikrat za svobodno svojo domovino. Vsak grič se je moral odkupiti s krojjo. Iz tega se spozna, kako hrabro so se borile naše čete in kako sijajne čine so izvršile.

Milanovac je še dokaj čedno majhno mesto. Povsod je bilo poznati sledove groznih bojev. Tam smo morali nočiti na prostem, ker je bilo povsod vse polno vojaštva.

Česar je bilo v Srbiji dosti, je bila rakija, žganje. To je najslabša navada srbskega naroda. Cele njive zasade s slivami in si nakuhajo po 300 do 1000 litrov rakije, in tisto pijó celo leto z otroki in ženskami kot vodo. Nemško vojaštvo je storilo najpametneje in je povsod v vsaki hiši, kjer so našli žganje, vsega izpustilo, da so včasí že od daleč cele vasi po samem žganju smrdele.

Iz Milanovca smo odšli proti Čačku. Popoldan, ko smo se bližali mestu, smo že slišali gromenje topov in prasketanje pušk; bilo je tam vse križem. Vršili so se ravno najljutejši boji za prelaze čez gore onstran mesta proti Ivanjici v Staro Srbijo.

V Čačku smo prišli do generala, kateremu smo bili prideleni, in že drugi dan je odšlo sedem patrolj, ki so bile 14 dni na poizvedovanju in so grozno trpele lakote in mraza.

V boj mi nismo prišli; nekateri smo imeli službo ordonančnih patrolj, prenašati poročila. Tako se je zgodilo, da je moral včasí kateri po cel dan brez vsake jedi jahati. Jaz sem ostal takrat pri škadronu v Čačku. Tam smo bili pet dni. Iz Čačka smo odšli 12. nov., ko so se umaknili Srbi na svoje postojanke na Javor-planini. Mimogrede smo bili v Kovaču dva dni in smo prišli v Ivanjico šele 15. novembra.

Dne 17. nov. je padel prvi sneg, in nastal je občuten mraz. V Ivanjici smo imeli precej naporno službo. Ko so naši vrgli Srbe z javorskega gorovja za Sjenico, smo odkorakali iz Ivanjice dne 20. nov. na Javor, kjer smo prenočili eno noč. Drugi dan smo odšli dalje proti Sjenici, kamor smo prišli ob dveh popoldne. Iz Sjenice sem precej drugi dan odšel z enim četovodjem in štirimi dragonci proti Novemu Sandžaku na poizvedovanje. Vzeli smo seboj le nekaj kave in po tri konzerve. Ker so bile poti tako slabe, niso mogli za nami dovažati živil. Dovažanje so opravljale mule; tako na pr. je pri naši diviziji dovažalo živila in municijo nad 2000 mul.

Po petih dneh so nas zamenili huzarji, in jaz sem se vrnil v Sjenico. Od tam sem bil 10. dec. prideljen namesto prejšnjega patroljnega poveljnika brigadnemu trenskemu poveljstvu. Skoraj en mesec smo bili nastanjeni v neki mali vasi pri Sjenici. Za poveljnika smo imeli dobrega ritmojstra, ki je posebno nas dragonce rad imel. Zapraviti nismo mogli ravno veliko, pa mraz in želodec sta zmeraj zahtevala svoj davek. O svojih doživljajih tam, kako sem lovil turške živinske roparje po golem gorovju, bom poročal drugokrat.

Ko so baš naši zasedli v Črnigori Bjelopolje in pognali Črnogorce proti Beranam, smo se tudi mi dne 3. jan. 1916 pomaknili za njimi. Prišli smo v Trebinje in od tam v Rasovo, pol ure daleč od Bjelopolja. Od tam sem moral na poizvedovanje v razne, daljne, samotne vasi. Tam smo dobili tudi veliko in dobrega tobaka. Dne 17. jan. je pa došel brzozjav, da se je podala Črnagora.

Izberite se je obaseo za vojake in vojaki in spleh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihu, infuzaciji, pruzi, vranai in boleci v krben

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. essence

Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.** essence

Steklenica 1/2 litra, 1/4 litra, 1/8 litra

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri sistom levari“, Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspodiljanje.

Pismo z bojišča.

Milostiva, cenjena gospa! Ob Dnjestru.

Danes po noči nisem mogel zaspati. Komaj sem malo zadremal, že se je zopet stresla cela hiša, da sem se zbudil. Moskali mečejo mine.

To je čisto primitiven možnar, ki vrže mino kvečjemu 500 do 600 m daleč. Pravzaprav jo vrže v zrak, in mina prileti v polkrogu zopet na tla in se zarije z vso svojo težo v zemljo, kjer se razpoči in napravi veliko razdejanje. To je naj-intenzivnejši pok, kar sem jih dosedaj slišal. Ne vem natanko, koliko kil ekrazita je v eni mini, a ga mora biti že veliko, ker stane taka velika mina do 1000 kron.

Dne 7. m. m. sem doživel nekaj posebnega.

Po telefonu je prišla ravno vesela novica, da se je Črnagora uklonila našim zahtevam. To se je seveda takoj naznanilo našim vojakom v zakope, ki so klicali: hura! in morali izstreliti par salv.

Naenkrat je ves levi breg Dnjestra v plamenu. Ugibali smo na vse kraje, kaj naj to pomeni. Ali so se Moskali zbali, da jih hočejo naši napasti in so prižgali svoje priprave, o katerih seveda nismo ničesar vedeli, ali kaj naj pomeni ta ogenj, ki se je širil vedno dalje. Par kilometrov brega je bilo že v plamenu, ki je razsvetljeval široki Dnjester.

Par ulancev se je prepeljalo v čolnu na drugi breg, a so prinesli samo slamo. Slama pa vendar ne more tako enakomerno in dolgo goreti. Mogoče je bila preparirana. Po polnoči prepeljal se je naš ritmojster, gospod C. sam s par ulanci, da se prepriča na lastne oči, kaj je gorelo in koliko je sovražnika nam nasproti.

A tudi on ne najde družega, kakor veliko koruzno polje, vse požgano. Prejkone je svetilna raketa zanetila ogenj v suhi slami. — Čeprav je zima, imeli smo sedaj celo vrsto najlepših dni. Včasí solnce naravnost greje.

Zadnjič sedimo pri obedu, ko pride kot zadnji omenjeni ritmojster s puško. Navaden karabiner z daljnogledom.

„No, dva sem pa le zadel,“ prismeje se v sobo.

„Koga dva?“ vprašam.

„Dva Rusa.“

„Bil sem pri »brate«-ju — na desno od nas so Hrvati in njih nadporočnik je dobil priimek »brate«, ker ima navado, vsakega tako nazivati. „Zlezel sem iz zakopov,“ pripoveduje ritmojster dalje, „in se vlegel za kup prsti in sem špegal, da zagledam kakega neprevidnega Rusa.“

Prikaže se prvi. Bum! pa se je prevrgel. Zadel sem ga menda v koleno.

Drugega sem zadel v prsa. Videl sem, kako so ga štirje tovariši vzdignili in ga kar v bližini pokopali.

Vam, milostiva, da je naš ritmojster vrl vojak in sicer zelo dober človek. Če zve na primer, da se ulanec njegove eskadrona ni dobro najedel, primakne iz svojega žepa. In tudi drugače — Bog ne da, da bi se komu storila krivica.

Večkrat sem si že mislil, kako bo po vojni. Ali se bo število nasilnežev in zločincev povečalo, ali ostane pri starem.

Ne morem ravno trditi, da postane vojak v vojni krut in brezsrčen, skoro bi rekel, nasprotno. Brezobzirni, da, to smo postali vsi. A to je predpogoj vojaka. V tem oziru so nam Nemci zopet lahko z zgled. Avstrijski vojak je še premehek, treba ga je spraviti še le v jezo ali v silo, potem pa je še hujši kakor nemški; po mojem mnenju vsaj. Nemški vojak je brezobziren, a ostane trezen.

Prosina lanskega leta je bilo, ko sem se vozil v Novo-Radomsk. Gotovo ne veste, gospa, kje je to. Tudi jaz nisem vedel, ko sem dobil brzojav, moral sem še le iskati po zemljevidu. To je malo, umazano mesto na Rusko-Poljskem. Še z enim kolegom, mladim doktorjem, nastopila sva pot v negotovost.

V vlaku sem se seznanil z nekim majorjem iz Gorice.

V Kernovu pridružil se je nama — major je že prej nekje izstopil — mlad poročnik, Dunajčan, ki se je vračal z dopusta zopet na bojno polje. Zelo mi je imponiral, ker je vedel toliko povedati o sovražniku, celo s kozaki je imel že opraviti. Vedel je tudi celo vrsto najnovejših dovtipov, kar stresal jih je z rokava. Začel sem ga naravnost občudovati. Zraven naju je po očeto-ovsko podučeval, kako se je treba vesti v sovražni deželi. Če česa potrebuješ, treba ti je samo rekvirirati.

Rekvirirati? kako je to?

Ako se moraš kam peljati in ti nimaš seveda ne voza, ne konj, stopiš k prvemu posestniku, reci mu, naj upreže in te popelje, kamor želiš. Če se brani, smeš mu vzeti, kar potrebuješ, daš mu samo potrdilo, in vojaško upravništvo mu povrne škodo. Bodeta videla, kake konje si bom jaz v Novo-Radomsku rekviriral!

Stvar se mi je dopadla.

Vidim, da postaja današnje pismo že predolgo, ne maram vas utruditi, gospa, radi tega v prihodnjem pismu dalje. Ves vaš udani f. s.

Političen pregled.

Romunija ni najela posojila na Angleškem.

Bivši romunski minister Peter Carp, ki se je mudil na Dunaju, se je dne 11. t. m. zopet vrnil v Romunijo. Peter Carp zastopa v Romuniji stranko, ki zahteva, da se Romunija udeleži vojne na strani Avstro-Ogrske. Romunski list „Universul“ je, pooblaščen od uradne strani, dementiral (ovrgel) poročilo, da bi bila Romunija na Angleškem najela posojila 9 milijonov funtov. Tisto poročilo da je treba tembolj dementirati, ker je z njim v zvezi poročilo, da je bilo kot poročilo za to posojilo dano romunsko žito.

Bolgarski kralj v našem glavnem stanu.

Bolgarski kralj Ferdinand je obiskal v našem glavnem stanu feldmaršala nadvojvoda Friderika ter je v daljši avdienci sprejel tam načelnika generalnega štaba barona Konrada pl. Hötendorfa. Popoldne sta kralj in nadvojvoda Friderik prisostvovala predstavi vojnega filma v mestnem kinogledališču. Kralj je podelil feldmaršalu nadvojvodi Frideriku bolgarski red za hrabrost prvega razreda. Z istim redom je bil odlikovan načelnik generalnega štaba, baron Konrad pl. Hötendorf.

Solun obljubljen Srbiji.

Berolin. Angleški poslanik v Bukarešti je izjavil, da dobi Solun Srbija, obljubila ga ji je četvero-zveza.

Briand v Rimu.

Francoski ministrski predsednik Briand je potoval v Italijo. V Rimu so ga slovesno sprejeli. V francoskem veleposlaništvu je bila pojedina, kjer je Briand nazdravil italijanskemu ministrskemu predsedniku Salandri, rekoč med drugim: „Zveza, ki postaja vsak dan tesnejša, dovede raznolična naša vojaška podjetja in naš gospodarski boj proti sovražnikom v vseh štadijih do enotnega nastopa, kar z gotovostjo zajamči zmago.“

Salandra je v odgovoru nato rekel, da izmenjava misli ni zgrešila cilja, da se vedno bolj bližajo smotru, doseči neobhodno potrebno edinost.

London. (K. u.) „Daily Telegraph“ poroča iz Bukarešte: Briandovo poslaništvo povzroči, da pošljejo Italijani izkrcevalni kor v Solun, da se ustanovi v Parizu skupen diplomatski svet zaveznikov in da se udeleže Italijani izdelovanja streliva.

Bolgarski kralj pri cesarju.

Dunaj, 14. svečana. Opoldne je kralj Ferdinand obiskal cesarja v Schönbrunn.

Papežev dar za srbske begunce.

Rim. Kakor poročajo listi, je daroval papež za srbske begunce 5000 lir, ki jih je dal vročiti srbskemu zastopniku pri Sveti stolici.

Fellerjev blagodišeči, poživljajoči, v več kot 100.000 zahvalnih pismih in od mnogo zdravnikov priporočeni rastlinski esenčni fluid z zn.

bolečine tolažeče vteralno sredstvo

najbolje učinkuje pri revmatičnih bolečinah. 12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško).

Zanesljivo odvajalno sredstvo so „Elsa-kroglice“. 6 škatljic 4 K 40 h.

Dnevne vesti.

Patriotično koroško prebivalstvo. Blagorodnemu gospodu deželnemu predsedniku koroškemu dr. Karolu grofu Lodson-Laterano je došlo sledeče pismo: Enaka izbornemu zadržanju koroških čet pred sovražnikom je vzgledna požrtvovalnost prebivalstva na deželi. Darovi, ki jih je koroška vojna oskrba poslala brambovcem domovine in občudovanja vreden način, kako koroško patriotično prebivalstvo prenaša precejšnja bremena vojne, je mojega in mojih hrabrih bojnih čet neomejnega priznanja in naše najiskrenejše zahvale gotov. Prosim, da se to razglasi prebivalstvu. Nadvojvoda Evgen I. r. g. o.

Cerkvene vesti. Za 1. dekanjskega svetovalca pliberske dekanije je izvoljen vlč. g. Matej Riepl, župnik pri D. M. na jezeru, za 2. svetovalca vlč. g. Jožef Vintar, župnik v Šmihelu nad Pliberkom. — Župnijski izpiti se bodo letos vršili v vigrednem terminu (majnika). — Prevz. knez in škof dr. Adam Heftner je dne 15. t. m. imel v celovski stolni cerkvi slovesno pontifikalno črno sv. mašo z libera za dne 15. svečana 1915 umrlega kneza in škofa dr. Jožefa Kahna.

Cesarjeva Rudolfa bolnišnica Usmiljenih bratov v St. Vidu ob Glini je sprejela v pretečenem letu 1098 bolnikov. Od teh je bilo v bolnišnici ozdravljenih 901, zboljšalo se je 128, nezdravljenih je bilo 8, umrlo jih je 27; za l. 1916. jih je ostalo v oskrbovanju 165. Operacij se je izvršilo 98; od teh jih je ozdravilo 83, dvema se je zboljšalo, eden je umrl, 12 jih je še ostalo v bolnišnici. Po stanovih je bilo sprejetih bolnikov to leto največ častnikov in vojakov, namreč 866, vojaških delavcev 76, poslov in hlapcev 57, šolarjev 11, posestniških sinov 8, vojnih ujetnikov 8, zasebnikov 7, dninarjev 6, posestnikov 5, duhovnikov 5, drvarjev 4, obrtnikov 4, 3 ubožci, 3 vozniki, 2 mesarja, 2 žagarja, 2 dijaka itd.

Avtomobil in električna trčila skupaj. V pondeljek, 14. t. m., popoldne je zavozil v najhujšem diru vojaški avtomobil v Celovcu na križišču Fröhlichove ulice in Kolodvorske ceste v motorni voz električne železnice in ga je vrgel s tira. Posebno čudno je, da niti motorni voz niti avtomobil ni bil posebno poškodovan. V avtomobilu je bil en bolnik in, ker nihče ni bil ranjen, je avtomobil peljal bolnika naprej v Vrbo. Pač pa je ta nezgoda zahtevala drugo žrtev. V gostilni „pri zamorcu“ je sedel upokojeni nadučitelj Rud. Vožnica iz Vrbe in je videl skož okno to nesrečo; pri tem se je tako prestrašil, da ga je zadel kap in se je pri priči zgrudil na tla mrtev.

Poklicani zdravnik dr. Herbst je mogel le še konstatirati, da je nastopila smrt.

Župnika Fablanija zadela granata. Pastir ni zapustil svojih ovčic niti v najhujšem času. Dober pastir da življenje za svoje ovce! In dober, blag pastir je bil župnik pri Sv. Luciji ob Soči. „Dokler so ljudje tu, ostanem tudi jaz, ljudi ne pustim samih.“ Tako je večkrat dejal in ostal. Razbilo mu je cerkev, priredil je župnišče za cerkev. In v petek, 11. t. m., je priletela v župnišče granata in prizadela župniku pet ran, katerim je podlegel. Med drugimi junaki spi sedaj duhovnik-junak v domači zemlji, ki jo je tako iskreno ljubil. Bog mu bodi obilen plačnik!

Vsi oni, kateri so naročili novi cenik ali vzorce za spomlad pri tvrdki R. Stermecki, Celje, Štajersko, naj blagovolijo potrpeti do začetka marca, ker se je letos zgotovitev istih zaradi pomanjkanja osebja in surovin nekaj zakasnila.

Vojaška duhovščina. Vojni superior msgr. Anton Jaklič je nekoliko obolel in ga nadomestuje naš rojak g. dr. Ivan Lučovnik. „Dom in Svetov“ urednik, g. dr. Izidor Cankar je oproščen vojaške službe in se je vrnil v Ljubljano. G. J. Bulovec se zdravi v zavodu za pljučne bolezni v Enzenbachu pri Gratweinu na Štajerskem. Oboleli vojni kurat A. Müller se zdravi v Celovcu.

Slovensko čebelarstvo za Koroško opozarja na članek v št. 5 „Mira“ ter vabi k pristopu. Naročite sladkor (cuker)!

Pravico do sladkorja imajo le tisti, ki k društvu pristopijo.

Slovenec na Tirolskem.

Visoko na arlski gori se pesem slovenska glasi, od gore do gore odmeva premila slovenska beseda.

Kdo pač tam gori vriska? Kdo prepeva glasno? Koga privedlo življenje v tirolsko sneženo drvenje?

Fantje slovenski trije na smučih po gorah drve, z Nemci kosaje se z gore drv; Kje konec bo dirke, nobeden ne ve.

Ko zarja večerna nas dom pripodi, drug drugega vpraša: „Kje cigaret se dobi?“ Odgovor seveda: kje naj dobim cigaret, ker sem tak' daleč od slovenskih deklet.

Če Janez s pipo po slami poseda, že Lojze po strani ga gleda, vpraša pa Jože: „maš kaj, da bom čital?“ Zakaj bi se tukaj Sloven'c ne razgovital?

Ivan Bizjak iz Primorskega, Alojz Čertalič iz Kranjskega, Novomesto, Jurič Jožef iz Koroškega.

Djekše. Umrl je tukaj 9. svečana t. l. Končarjev oče Alojz Lesjak, star 76 let. Rajni je bil nekdanji župan na Djekšah. Sploh je bil veljavna oseba, obče spoštovan in priljubljen. Čeravno že star in bolehen, je rad zahajal v cerkev in v družbo. Veliko je vedel iz preteklosti našega kraja in imel dober spomin, zato je z njim legel v grob precejšen del dješke zgodovine. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudstva, tudi iz oddaljenih krajev. Pogreb je vodil g. župnik Schittelkopf ob asistenci gg. župnikov iz Visoke Bistrice in iz Djekš. **Šmarjeta pri Velikoveu.** (Ogenj) je nastal 8. februarja na dosedaj nepojasnen način pri pd. Haleju v Hrenovčah in kajžo popolnoma vpepelil. Stanovale so v njej štiri priletne ženske, ena z bolnim sinom, in imajo veliko škodo, ker jim je pogorelo opravde, obleke in hrane. S pomočjo prihitelih sosedov so vendar še nekaj rešili. Zlasti so se pri reševanju odlikovali Rusi-ujetniki, ki so že iz zelo goreče hiše še odnašali razne stvari, ki so za sedanjo draginjo velike vrednosti. Nekemu vojaku, ki je bil prišel ravno na dopust, je zgorela uniforma, druga obleka in 140 K denarja.

Prevalje. Toliko žrtev ima smrt tam zunaj na bojiščih. In vendar nas ni pozabila. Nenadoma je prišla in pokosila Potočnika, pd. Črepnika. Ni bil to sicer prvak v naši župniji, ni bil prvoboritelj slovenskega naroda, a bil je — mož! Globoko veren, tih in ponižen, to so cvetke, ki so ga dičile v življenju in ki jih je vzel s seboj pred Sodnika. A te cvetke svet prezira in zato se ne spominja takih mož. Bog pa mu bodi plačnik, ženi in hčeram tolažnik! N. p. v. m.!

Peče. (Za domovino.) 4. januarja t. l. je na Ogrskem v neki bolnišnici podlegel ranam, ki jih je dobil na ital. bojišču, posestnik France Wiegele, pd. Krajcar iz Peč. Za njim žaluje vdova in šestero otrok. Njegov najstarejši sin je tudi na fronti. — Žaluje pa za njim cela vas, ker je bil pokojni Krajcar vesten gospodar, dober sosed in čislani vaščan. V rokah imam njegova skoraj nežna pisma, ki jih je pisal svoji ženi in svojem otrokom. Kako si je želel spet videti svojo ženo in svojo družino ter živeti v njihovi sredini! — Mesec dnij predno ga je zadel smrtonosen

strel, piše svoji ženi: „Dal Bog, da se vrnem spet zdrav domov! Vedno prosim za to Boga! Vem, da tudi vi doma ravnotako pobožno molite za mojo vrnitev. Ne bojim se sicer za svoje življenje, saj enkrat je treba umreti, pa radi otrok in radi tebe bi se rad vrnil, ker sva se vedno razumela, da bi vsaj tako dolgo ostal pri življenju, da preskrbim otroke!...“ Ali Bog je določil drugače... Poklical ga je prej na večni mir — predno je učal evropski mir! Naj ga uživa nad zvezdami!

Zilska Bistrica. (Smrt.) Oče č. g. župnika Janeza Warmuth je dne 9. svečana t. l. v tukajšnjem župnišču umrl. Rajni oče je dalje časa bolehal, je večkrat prejel sv. zakramente in je hude bolečine svoje bolezni jako potrpežljivo prenašal. Pokopan je pa bil na pokopališču na Brdu pri Šmohorju, v katerega bližini je imel lepo Miklavovo posestvo, katero je svoj čas izročil enemu svojih sinov. Miklavovi družini iskreno sožalje. N. p. v. m!

Mečilo, katerega se vsakdo brez premisleka sme poslužiti, so Fellerjeve lagodne odvajalne, želodec okrepčajoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. 6 škatlic franko 4 K 40 h od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). 12 steklenic Fellerjev fluid z zn. „Elsa-fluid“ franko 6 kron. Bolečine tolažeč. (et)

Pisma slovenskih koroških dijakov z bojišča in iz ujetništva.

Bojna črta ob Soči, 19./1. 1916.

Hvala za dopisnico. Imenovani knjigi — Naumann „Mittleuropa“ in dr. Ritter „der organische Aufbau Europas“ — bom si ob priložnosti naročil; zdaj imam žalibog premalo časa in prenaporno delo — med grmenjem granat se pa tudi ne da trezno misliti, gotovo pa je dobro, kako povest ali druge kolobocije čitati.

25./1. 1916.

Pozdravljen! Sicer še diham precej, in sovrane krogle se me ne primejo. Tvoje naslove z veseljem prejel in vsem tovarišem precej odpisal. S tovariši smo se naročili na „Mir“, „Slovenca“ in „Tagespošto“; kar se tiče člankov za „Mir“, vedi, da ti bom željo izpolnil — ali pravega veselja in duhovitosti za pisarjenje človeku v vojni najbolj manjka, ker živi tjavdan in samo misli, kdaj ga zadene usoda, tega bolj hudo — onega rahleje. Pred kratkim smo ujeli 9 Lahov — čudni ljudje, nič posebno mi niso imponirali, veselili so se ujetništva. Sicer pa velike, močne postave.

31./1. 1916.

Tukaj se bijemo kakor vedno; po celi fronti majhni ponočni izpadi in poizvedovanje. Vsak dan gledam z višin poželjivo v dolino in zraven pomilujem Primusa, ki je nedaleč od tam pokopan.

1./2. 1916.

Danes smo dobili sneg, slabo vreme in hud mraz. Sicer pa vedno enaki dnevni vojaški red. Piši zopet kaj in pošlji kako „Kärntnarco“. F. J.

Bukovina, 28./1. 1916.

Kar si mi poslal zadnjič, sem vse prejel — 2 dela knjige „Kako sem se likal“, nekaj iz ljubih rimskih časov, in časnike. „Mira“ si poslal gotovo zmotoma dva iztisa. To mi je krasno čtivo za okope!

Rad bi te peljal sem v naše okope. Ti bi delal velike oči, češ: jaz sem si to čisto drugače predstavljal. Nekateri častniki imajo naravnost vile;

Kdo bi si mislil, da bi bila kaka moč na svetu, ki bi to predrla.

— pač pa si v taki vili varen pred šrapneli. Ljudje so na toplem in varnem. Je veselje biti v takih postojankah.

Jaz bi ne hotel poizkušati, prodreti v tako trdnjavo. Samo artiljerija še more nekaj doseči s tem, da tako gosto in dolgo strelja, da so živci čisto uničeni, da človek več ne ve, da živi. A potem pridejo rezerve v poštev.

Danes 28./1. je prekrasen dan. Solnce sije, kot v aprilu. Človek postane zamišljen in se ne

čuti tam, kjer je v resnici. Nam nasproti dviga se vas po hribčku navzgor. Tu so posejane hišice kot kamenčki; majhne, bele, od solnca obsejane. Tako prijazno se nam smeji. A tam za njimi nekje se skriva nekaj drugega: ruska težka artiljerija.

*

Narni pr. Perugia, 12./12. 1915.

Časi se spreminjajo! V neki samostanski celi bivam. Počutim se dobro — samo dela nimam; prosil bi te torej za par knjig (laško-slovenskih ali slovar), da bom si s študijem krajšal časa. V žepu nimam vinarja — brez cigaret bom obhajal božične praznike. Rad bi ti več kaj pisal, ali samo ena dopisnica mi stoji na teden na razpolago. Pozdrav na vse tovariše in bogoslovce. K. I.

*

Nikolajevsk, 31./12. 1915.

Kako se počutijo tovariši na bojišču? Bivam v neki baraki, kjer nas je 60 enoletnih prostovoljcev; bavim se z ruščino in francoščino. H. M.

Najboljše orožje zoper draginjo pijače so Grolchove tvarine. 100 litrov najrazličnejših in okusnih vrst domače pijače si more vsakdo sam napraviti. Tvarine veljajo franko po povzetju samo K 5-50 pri Janezu Grolchu, Engel-drogerija, Brno, št. 638 (Moravsko).

Hlapeo, zmožen vsakega kmetskega dela, vojašine prost, katoliške vere, slovenskega jezika, želi nastopiti s 1. marcem kako dobro službo, najrajši v kakem župnišču. Znamka za odgovor. Več pove David Božič pd. Juro, Belšak, p. Pliberk, Koroško.

Posojilnica v St. Jurju na Zili

ima svoj

redni občni zbor

dne 27. svečana 1916, ob pol 11. uri predpoldne v svoji pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za 1. 1915.
3. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Staro šolsko poslopje

z vrtom vred

v Šmihelu nad Pliberkom

se prostovoljno odda na javni dražbi dne 2. sušca 1916, ob 2. uri popoldne, v občinski pisarni v Šmihelu nad Pliberkom.

Kupni pogoji se zvedo prej ali pa na dražbeni dan pri krajnem šolskem svetu v Šmihelu nad Pliberkom.

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere dobiva telo svoje redilne snovi. Če kri nima dovolj redilnih snovi, organi oslabijo in tako nastaja cela vrsta bolezni in bolehavosti, ki nam grenijo življenje.

To hudo urstvo je treba prodreti

in to je le na enem mestu mogoče, namreč v izboljšanju in množenju krvi.

Po dolgoletnem učenju sem spisal knjigo, v kateri dokazujem, kako da se izboljšujejo kri in soki, kako se lahko bolje redimo, obvarujemo bolezni in jih odstranjujemo.

Čisto zastonj

pošljem vsakemu to dragoceno knjigo, ki piše ponjo! Tudi dam vsakemu priložnost, da se prepriča, kako je to mogoče, ne da bi za to izdal en vinar. Pišite takoj!

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI, oddelek 477.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškate hruške, pomaranče, dišča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zaživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 5-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastonj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolch,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

Posojilnica v Hodišah

ima

redni občni zbor

v nedeljo, 20. februarja 1916

ob 3. uri popoldne

v župnišču v Hodišah.

Spored:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Izvolitev načelstva in računskih pregledovalcev.
3. Razno.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. Komplet z ovratnim trakom od K 2- do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4- do K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj. Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikavle, tudi Hladnikovce.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.